

Posudek oponenta diplomové práce:

Doc. Vladimír Chrz, Ph.D.

Autor: **Bc. Matěj Bartoň**

Název: **Cesta k mistrovství (mastered activity) – narativní analýza příběhu stávání se hudebníkem**

K užitečnosti zkoumání tématu:

Zkoumané téma je nejen mimořádně teoreticky zajímavé, ale jeho výzkum a předložená zjištění jsou užitečná, a to např. pro vzdělávání na uměleckých školách, nejen hudebních.

K celkové koncepci práce:

Práce je koncipována disciplinovaně a systematicky, a to jak v teoretické, tak v empirické části, které na sobě dobře a organicky navazují. Obzvláště oceňuji, že mezi část „Výsledky“ a část „Diskuse“ je vložena delší a dobře strukturovaná část „Odpověď na výzkumnou otázku a shrnutí“. Takovéto doplnění obvyklé struktury diplomových prací se zde ukazuje jako funkční a přispívá k validitě výzkumných zjištění.

K teoretické části:

Teoretická část je zde (vzhledem k tomu, že jde o kvalitativní výzkum) poměrně rozsáhlá. Je to však zdůvodnitelné tím, že se jedná o téma nepříliš zkoumané (alespoň v domácím kontextu), a tak bylo třeba nastolit kontext tím, že jsou podrobně pojednány koncepty mistrovství (jeho zákonitosti a model), teorie flow, teorie afordancí, témata z psychologie hudby ad.) Zůstává otázkou, zda pro výzkumnou práci bylo třeba pojmout výklad těchto konceptů a teorií takto podrobně, v každém případě to však přispívá ke čtenářské atraktivitě práce.

K výzkumnému postupu:

Výzkumná otázka je zde formulována jasně a míří k podstatné věci: Jaké jsou klíčové zdroje co do stávání se hudebníkem s ohledem na mistrovství (při určitém odhlédnutí od druhu hudebního nástroje). Cestou k odpovědi na tuto otázku je kvalitativní výzkum, konkrétně zkoumání narativních rozhovorů se sedmi osobami. To vidím jako vhodné a náležité. Nástrojem k identifikaci zdrojů je zde narativní analýza. A zde cítím potřebu se vyjádřit: v čem tento

výzkum je narativní, a kde vidím určitou rezervu. Za prvé, jsou zde použity narativní rozhovory, to je v pořádku. Analýza je provedena a presentována s ohledem na určitý časový průběh zkoumaného procesu, což je také narativní aspekt. Avšak: Narativní výzkum, narativní analýzu dělá narativní ještě jedna podstatná věc, a to: ke zjištění se dochází skrze to, JAK je příběh vyprávěn. Tj. vedle tématu příběhu je zde důležité, kdo a jak jsou zde aktéři a příjemci akcí, kdo komu co dělá a co komu co působí, pod čí kontrolou (či jakým vlivem) se věci dějí a vedou ke svému výsledku, kdo má za ně odpovědnost, co je dobré, o čem má cenu usilovat, jak je správné jednat, dále jak je zde narativně konstruována určitá reflexe (krajina vědomí), jaké jsou pozice postav a podobně. To je něco jako „narativní gramatika“. A zdá se mi, že právě tady je určitá rezerva, tj. že „zdroje“ mistrovství mohly být zkoumány více ve vztahu k této „narativní gramatice“. Autor zde letmo tuto „gramatiku“ zmíní, ale pak postupuje spíše volně, tj. jeho analýza je narativní spíše v tom, že používá narativní rozhovory a že předkládá zkušenost jednotlivých zkoumaných osob v jejím časovém průběhu, tj. možno říci, že jako určitý příběh.

Toto je námitka k formální podobě analytické procedury. A je dána také tím, že autor tohoto posudku provozuje určitou podobu narativní analýzy, která mu zde trochu chybí, protože by se tu (vzhledem k tomu, že jde o „zdroje“ určitého v časovém průběhu dosahovaného výsledku) hodila. Co do obsahu (tj. možno říci, že co do toho hlavního) je však analýza provedena velmi dobře a vede k odpovědím na položené otázky. Takto tu vznikla velmi čtivá a srozumitelná řada jakýchsi „portrétů cesty k mistrovství“ a to vůbec není málo. A jak je vidět dále, tak s těmito portréty se pak dá dobře pracovat v dalších krocích zkoumání, tj. v identifikaci toho, jaké jsou společné zdroje dosahování mistrovství napříč různými hudebními nástroji. A toto je provedeno velmi dobře a přesvědčivě. A má to organickou souvislost s tím, jak je koncipována teoretická část práce.

K formální stránce:

Práce splňuje formální kritéria. Nevykazuje žádné znaky plagiátu.

Podnět k obhajobě:

Zaujala mě pasáž, ve které mluvíte o přechodu „od racionálního hraní k intuitivnímu“. Mohl byste toto ještě trochu upřesnit a rozvést? Co přesně se zde myslí intuicí? A jaký je vztah intuice a flow?

Celkové hodnocení práce:

Přes některé drobné námitky (týkající se spíš rezerv, než nějakého vážnějšího nedostatku) považuji tuto práci za kvalitní a originální. Autor zde prokázal schopnost tvůrčího myšlení. Dobře pracuje s daty i s teoretickými koncepty. Proto tuto práci **doporučuji k obhajobě**.

V Praze 30. 4. 2024

Vladimír Chrz